

**महसूल व वन विभागांतर्गत महसूल उपकक्षातील
कार्यासनांची सुधारित विषयसूची.**

**महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:- ओएफएम-२०१८/प्र.क्र.२७४/ई,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक:- १८ जून, २०१८.**

वाचा:- शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग क्र.ओएफएम-१०/२०१२/प्र.क्र.३२४/ई,
दि.०५.०१.२०१५,

शासन परिपत्रक

महसूल व वन विभागातील महसूल उप कक्षातील कार्यासनातील विषयांची सुधारित विषयसूची संदर्भाधीन दिनांक ०५.०१.२०१५ च्या शासन परिपत्रकान्वये प्रसिध्द करण्यात आली आहे. सदर विषयसूचीमध्ये प्रशासकीय कारणास्तव खालील प्रमाणे बदल करण्यात येत आहे.

१) **गौण खनिजे:-** केंद्र शासनाच्या दि.०८.०२.२०१५ च्या अधिसूचनेन्वये मुख्य खनिजापैकी ३१ खनिजे गौण खनिज म्हणून घोषित करण्यात आले आहेत. सबब, महसूल उप विभागातील गौण खनिज विषय हाताळणाऱ्या ख कार्यासनाकडे कामाचा भार मोठ्या प्रमाणात वाढलेला आहे. यास्तव सदर कार्यासनाचे विभाजन करुन ख-१ व ख-२ अशी दोन कार्यासने नव्याने स्थापन करण्यात येत असून, त्यांचेकडे खालील प्रमाणे विषय सोपविण्यात येत आहे.

१) ख-१ कार्यासन:-

१. संपूर्ण राज्याशी संबंधित वाळू संबंधीचे सर्व धोरणात्मक निर्णय व त्याअनुषंगाने सर्व बाबी.
२. पुणे, नाशिक व कोकण विभागातील वाळूसंबंधीची सर्व प्रकरणे.

२) ख-२ कार्यासन:-

१. संपूर्ण राज्याशी संबंधित वाळू व्यतिरिक्त इतर सर्व गौण खनिजासंबंधीच्या धोरणात्मक बाबी व त्याअनुषंगाने इतर सर्व बाबी.
२. महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व विनियमन) नियम, २०१३ च्या अनुषंगाने सर्व बाबी.
३. महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील कलम ४८ खालील सर्व बाबी.
४. महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व विनियमन) नियम, २०१३ मधील व महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील कलम ४८ मधील कारवाईच्या अनुषंगाने संपूर्ण राज्यातील वाळूबाबतची आणि राज्यातील इतर सर्व गौण खनिजासंबंधीची अपील, पुनरिक्षण व पुनर्विलोकन प्रकरणे.

५. महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम ४८ व ४८ (९) खाली तयार करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र जमीन महसूल (गौण खनिजाचे उत्खनन व ती काढणे) नियम, १९६८ च्या कक्षेत येणारी संपूर्ण राज्याशी संबंधित प्रकरणे.

६. गौण खनिजावरील स्वामित्वधनापासून प्राप्त महसूलाचे उद्दीष्ट व त्याअनुषंगाने करावयाची कार्यवाही

७. संपूर्ण राज्यातील गौण खनिजाच्या अवैध उत्खनन व वाहतूकीस आळा घालण्याकरीता करावयाच्या उपाययोजना.

८. महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ च्या कलम २५ व त्याखाली तयार केलेल्या महाराष्ट्र जमीन महसूल (झाडे इत्यादींच्या बाबतीतील अधिकारांचे नियमन करण्याबाबत) नियम, १९६७ च्या कक्षेत येणारी संपूर्ण राज्याशी संबंधित प्रकरणे

९. विटभट्ट्यांना परवानगी देण्यासंदर्भातील बाबी.

१०. राज्यातील सर्व गौण खनिजासंबंधीच्या (वाळू व्यतिरिक्त) एकत्रित तक्रारी/प्रकरणे.

११. नागपूर, अमरावती व औरंगाबाद विभागातील वाळू संबंधीची सर्व प्रकरणे.

२) टी-१ कार्यासन:- या कार्यासनामार्फत करमणूक शुल्काच्या सर्व बाबी तसेच अकृषिक परवानगी देण्याच्या धोरणात्मक बाबी व अकृषिक आकरणीचे प्रमाण दर ठरविणे इत्यादीबाबी हाताळल्या जातात. सदर कार्यासनाकडील करमणूक शुल्क हा विषय राज्यात जीएसटी लागू केल्यामुळे वित्त विभागाकडे हस्तांतरीत झाला आहे. परिणामी टी-१ कार्यासनाकडे कामाचा भार कमी झाला आहे. यास्तव सदर कार्यासनाकडील विषय इतर कार्यासनाकडे वर्ग करून टी-१ कार्यासन बंद करण्यात येत आहे.

३) महसूल वसूली:- महसूल उप विभागातील महसूली वसुलीबाबतचे विषय टी-२ कार्यासनामार्फत हाताळले जातात. या कार्यासनाकडे टी-१ कार्यासनाकडील खालील विषय वर्ग करण्यात येत असून, यापुढे टी-२ या कार्यासनाचे नामाभिधान “टी कार्यासन” म्हणून करण्यात येत आहे.

टी-कार्यासन

१) प्रशासन व अंमलबजावणी.

अ) मुंबई करमणूक शुल्क अधिनियम, १९२३

ब) महाराष्ट्र जाहिरात कर अधिनियम, १९६७

क) मुंबई पैजकर कायदा, १९२५

ड) केबल कर.

२) तपासणी.

अ) चित्रपटगृहे (मल्टीप्लेक्स सहीत)

ब) करमणूक शुल्क भरण्यात होणारी टाळाटाळ किंवा कर चुकवेगिरी शोधून काढण्यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयातील लेखा व संबंधित कागदपत्रे तपासणे.

- ३) विभागीय व जिल्हा स्तरावरील करमणूक शुल्क वसुलीसाठी निर्माण केलेल्या अस्थायी पदांना मुदतवाढ देणे.
- ४) मूळचे टी-२ कडील सर्व विषय.

४) **कार्यासन ज-१ अ:-** या कार्यासनाकडे सध्याचे विषयासह टी-१ कार्यासनाकडील खालील विषय वर्ग करण्यात येत आहेत:-

- १) सैनिकी गोळीबार (मैदानी व सागरी) सरावासाठी जागा अधिसूचित करण्याबाबतची प्रकरणे.
- २) निखात निधी, कोष निधी (इंडियन ट्रेझर ट्रोव्ह अॅक्ट, १८७८) संबंधीची प्रकरणे
- ३) महाराष्ट्र महसूल न्यायाधिकरणाशी संबंधित प्रशासन व अर्थसंकल्प विषयक सर्व बाबी.
- ४) पूर्वीच्या ल-५ कार्यासनास वाटून दिलेल्या सर्व विषयाशी संबंधित धोरणात्मक बाबी.
- ५) अकृषिक परवानगी देण्याबाबतची धोरणात्मक निर्णय व अकृषिक आकारणीचे प्रमाणदर ठरविणे आणि नागरी क्षेत्र घोषित करणे तसेच खरीप व रब्बी गावे घोषित करणे.
- ६) महाराष्ट्र शिक्षण रोजगार हमी, उपकर अधिनियम, १९६२ संबंधीचे प्रकरणे.
- ७) धार्मिक अकृषिक प्रयोजनासाठी परवानगी देणे.
- ८) स्थानिक कर, जिल्हापरिषद व ग्रामपंचायत उपकरासंबंधीची प्रकरणे व धोरणात्मक बाबी.

५) **कार्यासन ई ५:-** प्रशासकीय कारणास्तव सदर कार्यासन बंद करण्यात येत असून, या कार्यासनाकडील विषय ई-६, ई-७, ई-१० व ई-१ अ या कार्यासनांकडे वर्ग करण्यात येत आहेत.

अ) कार्यासन ई-६:- सदर कार्यासनाकडे ई-५ कार्यासनाकडील खालील विषय वर्ग करण्यात येत आहे.

- १) भूमि अभिलेख अराजपत्रित कर्मचाऱ्यांच्या तक्रारी, वर्तणूक, शिस्त व अपिल व पुनर्विलोकनाची प्रकरणे, विभागीय चौकशी व न्यायालयीन प्रकरणे.
- २) भूमि अभिलेख विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या संघटनेस मान्यता देणे व तद्अनुषंगिक बाबी.
- ३) भूमि अभिलेख विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या शासकीय रकमेच्या अफरातफरी.

ब) कार्यासन ई-७:- सदर कार्यासनाकडे ई-५ कार्यासनाकडील खालील विषय वर्ग करण्यात येत आहे.

- १) महसूल विभागाच्या अधिपत्याखालील कार्यालयातील अराजपत्रित कर्मचाऱ्यांविषयीची (तलाठी व कोतवाल वगळून) तक्रारी, वर्तणूक, शिस्त व अपिल व पुनर्विलोकनाची प्रकरणे, विभागीय चौकशी व न्यायालयीन प्रकरणे.
- २) महसूल विभागाच्या अधिपत्याखालील कर्मचाऱ्यांच्या (तलाठी वगळून) संघटनेस मान्यता देण्यासाठी प्राप्त झालेली प्रकरणे व तद्अनुषंगिक बाबी.
- ३) महसूल विभागाच्या अधिपत्याखालील कार्यालयातील अराजपत्रित कर्मचाऱ्यांची (तलाठी व कोतवाल वगळून) शासकीय रकमेची अफरातफरीची प्रकरणे.

क) कार्यासन ई-१०:- सदर कार्यासनाकडे ई-५ कार्यासनाकडील खालील विषय वर्ग करण्यात येत आहे.

१) महसूल विभागाच्या अधिपत्याखालील तलाठी व कोतवाल या संवर्गातील कर्मचाऱ्याविषयीची तक्रार, वर्तणूक, शिस्त व अपिल व पुनर्विलोकनाची प्रकरणे, विभागीय चौकशी व न्यायालयीन संदर्भ.

२) तलाठी संवर्गाच्या कर्मचारी संघटनांना मान्यता देणे व तद्अनुषंगिक बाबी.

३) महसूल विभागाच्या अधिपत्याखालील तलाठी व कोतवाल संवर्गातील कर्मचाऱ्यांची शासकीय रकमेची अफरातफरीची प्रकरणे.

ड) कार्यासन ई-१ अ:- सदर कार्यासनाकडे ई-५ कार्यासनाकडील “जमीन/स्थावर मालमत्तेच्या आधारे दयावयाच्या ऐपत प्रमाणपत्र (solvency Certificate) व त्यानुषंगिक बाबी.” वर्ग करण्यात येत आहे.

६) कार्यासन ज-६ (नाशिक विभाग):- प्रशासकीय कारणास्तव सदर कार्यासनाचे ज-६ व ज-६ अ अशा दोन कार्यासनाचे विभाजन करण्यात येत असून, त्यांचेकडे नाशिक विभागातील विषयसूचीत नमूद करण्यात आलेले त्या-त्या जिल्ह्यातील सर्व जमिनविषयक प्रकरणे हातळल्या जातील:-

अ) कार्यासन ज-६:- नाशिक विभागातील नाशिक व अहमदनगर जिल्ह्यातील जमिनविषयक प्रकरणे व तद्अनुषंगिक इतर सर्व बाबी.

ब) कार्यासन ज-६ अ:- नाशिक विभागातील धुळे, नंदुरबार व जळगांव जिल्ह्यातील जमिनविषयक प्रकरणे व तद्अनुषंगिक इतर सर्व बाबी.

२. वरील प्रमाणे बंद करण्यात आलेले टी-१ कार्यासनातील कक्ष अधिकारी, सहायक कक्ष अधिकारी व लिपिक-टंकलेखकाची मंजूर पदे ख-२ कार्यासनाकडे वर्ग करण्यात येत आहे. ख-१ कार्यासनात अवर सचिव, सहायक कक्ष अधिकारी व लिपिक-टंकलेखकाची पदे राहतील. ख-२ कार्यासनाचे पर्यवेक्षीय अधिकारी हे ख-१ कार्यासनाचे अवर सचिव राहतील व त्यांचे नियंत्रक अधिकारी हे सध्याचे सह सचिव राहतील.

३. बंद करण्यात आलेल्या ई-५ कार्यासनातील कक्ष अधिकारी, सहायक कक्ष अधिकारी व लिपिक-टंकलेखकाची मंजूर पदे नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या ज-६ अ कार्यासनात वर्ग करण्यात येत आहे.

४. या आदेशाची तात्काळ अंमलबजावणी करण्यात यावी.

५. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून, त्याचा संकेतांक २०१८०६१९११०९०२६४१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(कि. पां. वडते)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत :-

१. मा.मंत्री (महसूल)/मा.राज्यमंत्री (महसूल)/ यांचे खाजगी सचिव,
२. अपर मुख्य सचिव (म. व पु.)/अपर मुख्य सचिव.(महसूल, मुद्रांक शुल्क व नोंदणी.)/सचिव (वने) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
३. सर्व विभागीय आयुक्त,
४. सर्व जिल्हाधिकारी,
५. सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/वि.का.अ./कार्यासन अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
६. उप सचिव (आस्थापना), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२,
७. कक्ष अधिकारी, नोंदणी शाखा, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
८. निवडनस्ती.